

Publicēts "Latvijas Vēstnesī" [04.05.2000.](#)

Uz arhīviem attiecināmie grozījumi publicēti "Latvijas Vēstnesī" [19.12.2012.](#), [22.05.2013.](#)

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Komerclikums
(izvilkumi no likuma)

[...]

II SADAĻA
KOMERCREĢISTRS

[...]

9.pants. Komercreģistra iestādei iesniedzamie dokumenti un to glabāšana

(1) Komercreģistra iestādei iesniedzami dokumenti, kas pamato ieraksta izdarīšanu komercreģistrā, un citi likumā noteiktie dokumenti. Šie dokumenti iesniedzami papīra vai elektroniskā formā. Komercreģistra iestādei iesniedz attiecīgā dokumenta oriģinālu vai tā attiecīgi apliecinātu kopiju. Ja likumā noteikts, ka personas paraksts uz dokumenta (pieteikuma, pieteikumam pievienojama vai cita dokumenta) apliecināms notariāli, šī prasība ir izpildīta, ja parakstu apliecinājis zvērināts notārs, komercreģistra iestādes amatpersona vai, ja dokuments sastādīts elektroniskā formā, tas parakstīts ar drošu elektronisko parakstu. Ja dokuments tiek iesniegts elektroniskā formā, izmantojama komercreģistra iestādes pārziņā esoša speciālā tiešsaistes forma. Ja likumā noteikts, ka personas paraksts uz dokumenta (pieteikuma, pieteikumam pievienojama vai cita dokumenta) apliecināms notariāli, pilnvarojums citai personai parakstīt šādu dokumentu apliecināms notariāli. Apliecinot parakstu, zvērināts notārs pārbauda personas rīcībspēju un pilnvarnieka vai pārstāvja pilnvaru apjomu. Ja personas parakstu apliecina komercreģistra iestādes amatpersona, personas rīcībspēju un pilnvarnieka vai pārstāvja pilnvaru apjomu pārbauda komercreģistra iestādes amatpersona. Ja dokuments sastādīts elektroniskā formā un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, komercreģistra iestādes amatpersona pārbauda personas rīcībspēju, pamatojoties uz ledzīvotāju reģistra datiem, kā arī pilnvarnieka vai pārstāvja pilnvaru apjomu.

(1¹) Ārvalstīs izdotus publiskus dokumentus legalizē starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā, un tiem pievieno notariāli apliecinātu tulkojumu latviešu valodā. Privātiem dokumentiem svešvalodā pievieno apliecinātu tulkojumu latviešu valodā atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka kārtību, kādā apliecināmi dokumentu tulkojumi valsts valodā. Komercreģistra iestādei iesniedzamiem dokumentiem latviešu valodā var pievienot to tulkojumu svešvalodā. Ja konstatēta pretruna starp latviešu valodā iesniegtu dokumentu un tā tulkojumu svešvalodā, komersants vai persona, kuras interesēs šis tulkojums iesniegts, nevar to izmantot pret trešo personu. Trešā persona attiecībā uz komersantu vai personu, kuras interesēs tulkojums iesniegts, var atsaukties uz šo tulkojumu, izņemot gadījumu, kad trešā persona zināja dokumenta saturu latviešu valodā.

(2) Pēc grozījumu izdarīšanas kapitālsabiedrības dibināšanas dokumentos (dibināšanas līgumā, statūtos) komercreģistra iestādei iesniedzams grozījumu teksts, kā arī pilns šo dokumentu teksts jaunajā redakcijā.

(3) **Komercreģistra iestādei iesniegtie dokumenti glabājas attiecīgā komersanta reģistrācijas lietā.** Gada pārskats un tam pievienojamie dokumenti lietā glabājas tikai elektroniskā formā.

(3¹) Komercreģistra iestādei iesniedz notariālā akta grāmatas izrakstu no kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces protokola vai lēmuma, ja kapitālsabiedrības statūtos noteikts, ka dalībnieku (akcionāru) sapulces norisi apliecina zvērināts notārs.

(4) Persona pieteikumā komercreģistra iestādei var norādīt adresi, kurā tā ir sasniedzama. Ja personai saskaņā ar ledzīvotāju reģistra ziņām nav deklarētās vai reģistrētās dzīvesvietas vai norādītās adreses ārvalstī, persona pieteikumā komercreģistra iestādei norāda adresi, kurā tā ir sasniedzama. Ziņas par pieteikumā norādīto personas adresi komercreģistra iestāde sniedz pēc saņēmēja pamatota pieprasījuma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2006., 24.04.2008., 15.04.2010., 16.06.2011. un 02.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2013. Sk. Pārejas noteikumu 29.punktu)

10.pants. Ieraksta izdarīšana komercreģistrā un dokumentu pievienošana reģistrācijas lietai

(1) Ieraksts komercreģistrā tiek izdarīts uz ieinteresētās personas pieteikuma vai tiesas nolēmuma pamata. Pieteikumu veidlapas apstiprina Ministru kabinets.

(2) Personas paraksts apliecināms notariāli:

1) uz pieteikuma:

a) par komersanta ierakstīšanu komercreģistrā,

b) par personālsabiedrības biedra ar pārstāvības tiesībām maiņu vai pārstāvības tiesību izmaiņām,

c) par prokūras izdošanu, atsaukšanu vai tās apjoma izmaiņām,

d) par personālsabiedrības likvidatora iecelšanu vai atsaukšanu,

e) vai visiem iesniegtajiem pieteikumiem, ja tas paredzēts kapitālsabiedrības statūtos vai personālsabiedrības iepriekš komercreģistra iestādei iesniegtā visu biedru parakstītā pieteikumā;

2) uz šādiem pieteikumam pievienojamiem dokumentiem:

a) sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieku sapulces vai akciju sabiedrības padomes sēdes protokola vai tā atvasinājuma, ja pieņemts lēmums par attiecīgās kapitālsabiedrības valdes locekļa ievēlēšanu vai atsaukšanu,

b) akciju sabiedrības akcionāru sapulces protokola vai tā atvasinājuma, ja pieņemts lēmums par akciju sabiedrības padomes locekļa ievēlēšanu vai atsaukšanu,

c) kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces protokola vai tā atvasinājuma un kapitālsabiedrības pilna statūtu teksta jaunajā redakcijā, ja pieņemts lēmums par kapitālsabiedrības statūtu grozījumiem,

d) kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces protokola vai tā atvasinājuma, ja pieņemts lēmums par kapitālsabiedrības likvidatora ievēlēšanu vai atsaukšanu,

e) sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieku reģistra nodalījuma,

f) personas piekrišanas ieņemt kapitālsabiedrības valdes locekļa amatu, izņemot gadījumu, kad valdes locekļa piekrišana ietverta pieteikumā komercreģistra iestādei un viņa paraksts uz pieteikuma apliecināts notariāli,

g) personas piekrišanas ieņemt komercsabiedrības likvidatora amatu,

h) visiem akciju sabiedrības padomes sēdes protokoliem vai to atvasinājumiem, ja tas paredzēts akciju sabiedrības statūtos,

i) visiem kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces protokoliem, ja tas paredzēts kapitālsabiedrības statūtos.

(3) Lēmumu par ieraksta izdarīšanu komercreģistrā, atteikumu izdarīt ierakstu vai ieraksta izdarīšanas atlikšanu komercreģistra iestādes amatpersona pieņem triju dienu laikā (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas) no pieteikuma saņemšanas dienas. Tādā pašā termiņā komercreģistra iestādes amatpersona pieņem lēmumu par ieraksta izdarīšanu komercreģistrā uz tiesas nolēmuma pamata.

(4) Lēmumu par atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā vai ieraksta izdarīšanas atlikšanu var pieņemt vienīgi tajā gadījumā, ja pieteikums vai tam pievienotie dokumenti neatbilst likuma noteikumiem. Lēmumam jābūt motivētam. Lēmumā par ieraksta izdarīšanas atlikšanu norādāms termiņš trūkumu novēršanai.

(5) Komercreģistra iestādes amatpersona šā panta trešajā daļā minēto lēmumu nosūta pieteikuma iesniedzējam triju dienu laikā (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas) no lēmuma pieņemšanas dienas.

(6) Pieteikuma iesniedzējam ir tiesības pārsūdzēt komercreģistra iestādes amatpersonas lēmumu likumā noteiktajā kārtībā.

(7) **Ieraksts komercreģistrā izdarāms un dokumenti reģistrācijas lietai pievienojami tajā pašā dienā, kad pieņemts lēmums par ieraksta izdarīšanu vai dokumentu pievienošanu reģistrācijas lietai.**

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 16.03.2006., 24.04.2008. un 02.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2013. Sk. Pārejas noteikumu 29. un 30.punktu)

[...]

VII SADAĻA MĀKLERIS

[...]

72.pants. Darījumu žurnāls

(1) Māklerim ir pienākums vest darījumu žurnālu un katru dienu tajā ierakstīt visus noslēgtos darījumus, norādot šā likuma 65.panta pirmajā daļā minētās ziņas. Māklēris izdara ierakstus hronoloģiskā secībā un katru dienu tos paraksta.

(2) Ierakstiem darījumu žurnālā jābūt pilnīgiem, precīziem, savlaicīgi izdarītiem, saprotamiem un sistemātiski sakārtotiem.

(3) Ja ieraksti darījumu žurnālā tiek laboti, jābūt redzamiem to sākotnējam saturam un katram labojumam jābūt īpaši norādītam un apstiprinātam ar parakstu. Labojumus nedrīkst izdarīt tādā veidā, ka nav saprotams, kad un kāpēc tie izdarīti.

(4) Darījumu žurnālu var vest elektroniskā veidā, ja šāda darījumu uzskaites kārtība atbilst pienācīgi veiktas grāmatvedības uzskaites noteikumiem un šā panta pirmās, otrās un trešās daļas noteikumiem. Šādā gadījumā jānodrošina datu attēls trešajai personai salasāmā veidā un, ja nepieciešams, to izraksts.

(5) Darījumu žurnāls uzglabājams māklēra arhīvā piecus gadus pēc tā kalendāra gada beigām, kurā izdarīts pēdējais ieraksts. Šie noteikumi attiecīgi piemērojami, ja darījumu žurnāls tiek vests elektroniskā veidā.

[...]

IX SADAĻA PILNSABIEDRĪBA

[...]

115.pants. Pieteikums par sabiedrības izslēgšanu no komercreģistra

(1) Pēc likvidācijas pabeigšanas visiem sabiedrības likvidatoriem ir pienākums pieteikt sabiedrības izslēgšanu no komercreģistra.

(2) Sabiedrības dokumentus nodod glabāšanā vienam no sabiedrības biedriem vai trešajai personai Latvijā, saskaņojot ar Latvijas Nacionālo arhīvu to glabāšanas vietu. Sabiedrības arhīviski vērtīgos dokumentus, ievērojot [Arhīvu likuma](#) noteikumus, nodod glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam.

(3) Sabiedrības biedri un viņu mantinieki saglabā tiesības ieskatīties sabiedrības grāmatvedības un citos dokumentos, kā arī tos izmantot. Tiesības izmantot Latvijas Nacionālajam arhīvam nodotos dokumentus nosaka [Arhīvu likums](#).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

[...]

XII SADAĻA SABIEDRĪBA AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU

1.nodaļa Pamatkapitāls un daļa

[...]

187.pants. Dalībnieku reģistrs

(1) Daļu un to apmaksas uzskaitē, daļu pārejas atspoguļošanai, kā arī dalībnieku tiesību nodrošināšanai sabiedrība ved dalībnieku reģistru.

(2) Dalībnieku reģistrs ir lieta, kuru veido atsevišķi nodalījumi. Nodalījums ir dokuments, kuru veido vienā reizē izdarīto ierakstu kopums, kas atspoguļo pilnu aktuālo dalībnieku sastāvu.

(3) Dalībnieku reģistra nodalījumu sastāda divos eksemplāros. Vienu nodalījuma eksemplāru pievieno dalībnieku reģistram, bet otru šajā likumā noteiktajā kārtībā iesniedz komercreģistra iestādei.

(4) **Dalībnieku reģistrs glabājams 10 gadus pēc sabiedrības izslēgšanas no komercreģistra.**

(5) Katrā dalībnieku reģistra nodalījumā norāda sabiedrības firmu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un — attiecīgos gadījumos — ziņas par to, ka sabiedrība ir likvidācijas vai maksātnespējas procesā, kā arī dokumenta nosaukumu "Dalībnieku reģistra nodalījums" un ieraksta šādas ziņas:

1) nodalījuma kārtas numuru un datumu;

2) ieraksta kārtas numuru, izmantojot vienlaidus ierakstu numerāciju no pirmā dalībnieku reģistra nodalījuma;

3) daļu kārtas numurus;

4) ziņas par dalībniekiem:

a) fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi) un adresi, kurā tā sasniedzama,

b) juridiskajai personai un personālsabiedrībai — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

5) daļas nominālvērtību;

6) katra dalībnieka daļu skaitu;

7) dibināšanas līgumā vai pamatkapitāla palielināšanas noteikumos paredzēto daļu apmaksas termiņu, ja daļa nav apmaksāta;

8) datumu, kad pēc sabiedrības dibināšanas vai pamatkapitāla palielināšanas veikta daļu apmaksā pilnā apmērā;

9) dalībnieku kopīgo pārstāvi, kurš iecelts šā likuma 157.pantā noteiktajā kārtībā, norādot šā panta piektās daļas 4.punkta "a" vai "b" apakšpunktā minētās ziņas par viņu;

10) ziņas par daļām, ko ieguvusi pati sabiedrība, norādot daļu iegūšanas pamatu.

(6) Ierakstus dalībnieku reģistrā veic, ievērojot šādus noteikumus:

1) ieraksti izdarāmi hronoloģiskā secībā;

2) ierakstu dzēšana un svītrosana nav atļauta;

3) katrs jauns nodalījums pievienojams dalībnieku reģistra iepriekšējiem nodalījumiem;

4) izveidojot jaunu nodalījumu, tajā atspoguļojams pilns aktuālais dalībnieku sastāvs;

5) pilnībā apmaksātām daļām apmaksas stāvoklis nav jāatkārto.

(7) Dalībnieku reģistra pirmajā nodalījumā ieraksti izdarāmi saskaņā ar dibināšanas līgumā norādītajām ziņām.

(8) Turpmākie ieraksti dalībnieku reģistra nodalījumos izdarāmi saskaņā ar ziņām, kuras norādītas pieteikumā jaunu daļu iegūšanai vai paziņojumā par daļas pāreju vai citām izmaiņām dalībnieku reģistrā ierakstāmajās ziņās, kā arī šā likuma 192.pantā noteiktajos gadījumos.

(9) Katru nodalījumu ar savu parakstu apliecina valdes priekšsēdētājs vai valdes pilnvarots valdes loceklis. Valdes priekšsēdētāja vai valdes locekļa paraksts apliecināms notariāli. Šo noteikumu nepiemēro, ja dalībnieku reģistrā tiek izdarītas izmaiņas šā panta piektās daļas 4.punktā minētajās ziņās.

(10) Ja dalībnieks daļu atsavina, ierakstu dalībnieku reģistra nodalījumā ar savu parakstu apliecina arī daļas atsavinātājs un ieguvējs. Daļas atsavinātāja un ieguvēja paraksti apliecināmi notariāli.

(11) Ar dalībnieku reģistru ir tiesīgi iepazīties dalībnieki, valdes un padomes locekļi, revidents, kā arī kompetentas publiskas iestādes.

(12) Dalībniekam ir tiesības saņemt valdes priekšsēdētāja vai valdes pilnvarota valdes locekļa apliecinātu sabiedrības dalībnieku reģistra izrakstu par sev piederošajām daļām sabiedrībā vai pēdējā reģistra nodalījuma kopiju.

(02.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013. Sk. Pārejas noteikumu 31.punktu)

[...]

XIV SADAĻA KAPITĀLSABIEDRĪBAS DARBĪBAS IZBEIGŠANA UN LIKVIDĀCIJA

[...]

329.pants. Sabiedrības dokumentu glabāšana

Likvidators, ievērojot [Arhīvu likuma](#) noteikumus, nodrošina sabiedrības dokumentu saglabāšanu un pieejamību. Sabiedrības dokumentus likvidators nodod glabāšanā vienam no sabiedrības dalībniekiem vai trešajai personai Latvijā, saskaņojot ar Latvijas Nacionālo arhīvu to glabāšanas vietu. Sabiedrības arhīviski vērtīgos dokumentus, ievērojot Arhīvu likuma noteikumus, nodod glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam. Izdevumi, kas saistīti ar dokumentu nodošanu glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam, tiek segti no likvidējamās sabiedrības mantas.
(29.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

[...]

332.pants. Izslēgšana no komercreģistra

(1) Pēc sabiedrības atlikušās mantas sadales likvidators iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par likvidācijas pabeigšanu. Pieteikumam pievieno likvidācijas slēguma finanšu pārskatu un sabiedrības atlikušās mantas sadales plānu, kā arī revidenta atzinumu (ja tika veikta revidenta pārbaude).

(2) Pieteikumā likvidators apliecina, ka:

1) likvidācijas slēguma finanšu pārskats un sabiedrības atlikušās mantas sadales plāns nav apstrīdēts tiesā vai ka prasība tikusi noraidīta;

2) visi kreditoru prasījumi ir apmierināti vai tiem paredzētā nauda ir deponēta un ir segti visi likvidācijas izdevumi;

3) **sabiedrības dokumenti ir nodoti glabāšanā arhīvā.**

4) šā likuma 330.panta 2.¹ daļā minētajā gadījumā visi dalībnieki ir piekrituši sabiedrības atlikušās mantas sadalei pirms šā likuma 330.panta otrajā daļā noteiktā termiņa.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 15.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

[...]

Pārejas noteikumi

1. Likums stājas spēkā 2002.gada 1.janvārī.

(26.06.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2001.)

[...]

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2000.gada 4.maijā

Komerclikuma pilnu tekstu skatīt [šeit](#).